

Opinia
do ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 1183)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw, uzupełnia ustawę zmienianą o przepisy regulujące techniczne aspekty funkcjonowania rynku gier hazardowych w Polsce.

Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych nie zawiera dotychczas norm o charakterze technicznym, ponieważ wymóg ich notyfikacji Komisji Europejskiej znacznie opóźniłby proces uchwalenia nowego prawa. Lukę w tym zakresie uzupełniono pozostawiając w mocy odpowiednie zapisy w uchylonej ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych. Nowela będąca przedmiotem niniejszej opinii wprowadza właściwe normy do nowej ustawy, ostatecznie derogując poprzednią.

Do najistotniejszych zmian zaproponowanych w ustawie należą:

- 1) wprowadzenie zakazu organizowania gier w sieci Internet i uczestnictwa w takich grach - z wyjątkiem urządzania przez sieć zakładów wzajemnych,
- 2) określenie technicznych warunków eksploatacji automatów i urządzeń do gier,
- 3) przyjęcie systemu rejestracji automatów i urządzeń do gier,
- 4) wprowadzenie systemu rejestracji gości we wszystkich ośrodkach gier (kasynach gry i salonach gry bingo pieniężne) oraz audiowizyjnego systemu kontroli gier w kasynach gry.

W myśl art. 2 ust. 6 minister właściwy do spraw finansów publicznych rozstrzyga w drodze decyzji, czy gra lub zakład są grą losową, zakładem wzajemnym albo grą na automacie w rozumieniu ustawy. W ust. 7 dodawanym do art. 2 doprecyzowano, że do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 6, należy załączyć opis planowanego albo realizowanego przedsięwzięcia, zawierający w szczególności zasady jego urządzania, przewidywane nagrody, sposób wyłaniania zwycięzców oraz, w przypadku gry na

automatach, badanie techniczne danego automatu, przeprowadzone przez jednostkę badającą upoważnioną do badań technicznych automatów i urządzeń do gier.

W art. 15a – 15e określono zasady prowadzenia w ośrodkach gry rejestracji gości, a w kasynach – także audiowizyjnego systemu kontroli gier.

Prowadzona na koszt przedsiębiorcy rejestracja gości będzie warunkiem wstępu gości do ośrodka gier. W celu dokonania rejestracji osoba kierująca ośrodkiem gier albo upoważniony przez nią pracownik ośrodka sprawdzi tożsamość gościa na podstawie dokumentu potwierdzającego jego wiek i tożsamość. W rejestrze zapisane zostaną data i godzina wejścia gościa do ośrodka oraz jego dane osobowe: imię i nazwisko, rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego wiek i tożsamość, numer PESEL, adres zamieszkania oraz obywatelstwo. Potwierdzeniem dokonania rejestracji będzie jednorazowa karta wstępu do ośrodka gier. Dane objęte rejestrem gości będą przechowywane przez okres 3 lat i udostępniane wyłącznie funkcjonariuszom celnym, inspektorom kontroli skarbowej i Policji, uczestnikom gry zgłaszającym reklamacje, a także sądowi i prokuratorowi w związku z toczącym się postępowaniem. Udostępnienie danych będzie nieodpłatne.

Przedsiębiorca prowadzący kasyno gry obowiązany będzie do zainstalowania w kasynie gry audiowizyjnego systemu kontroli gier. System służyć ma kontroli przebiegu i prowadzenia gier, umożliwiając rozstrzyganie wątpliwości związanych z urządzanymi grami oraz weryfikację prawidłowości określania ich rezultatów, rozliczania żetonów i pieniądza gotówkowego w kasie, wydawania zaświadczeń o uzyskanej wygranej i prowadzenia ewidencji wypłaconych (wydanych) wygranych, a także kontroli i weryfikacji osób wchodzących do kasyna gry. Podobnie jak w przypadku rejestru gości, zapis sygnału audiowizyjnego będzie udostępniany wyłącznie enumeratywnie wskazanym podmiotom oraz przechowywany przez okres 3 lat.

W myśl art. 15c ośrodek gier powinien być ponadto wyposażony w niezależne od sieci ogólnodostępnej zapasowe źródła energii elektrycznej oraz instalacje przeciwwzakłócenieniowe zapewniające ciągły i niezakłócony przebieg gier.

W związku z wprowadzeniem zasady, zgodnie z którą organizowanie gier hazardowych w Internecie jest zakazane, z wyjątkiem urządzania tam zakładów wzajemnych, w art. 15d doprecyzowano, że w tym ostatnim przypadku urządzenia przetwarzające i przechowujące informacje oraz dane dotyczące zakładów i ich uczestników, powinny być zainstalowane i przechowywane na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Podmiot zarządzający zakłady wzajemne

przez Internet będzie prowadził, w czasie rzeczywistym, w urządzeniu usytuowanym w Polsce, archiwizację wszelkich danych wymienianych między nim a uczestnikiem zakładu wzajemnego, w tym pozwalających na ustalenie przebiegu i wyniku zakładu oraz przeprowadzanych w związku z nim transakcji. Dane te będą przechowywane przez okres 5 lat, a następnie usuwane.

Zgodnie z nowym art. 18 ust. 3 ustawy o grach hazardowych, w grach na automatach zaprogramowana wartość wygranych w automacie nie może być niższa niż 75% kwoty wpłaconych stawek. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, wprowadzenie minimalnego wskaźnika wygranej ma na celu ochronę interesów graczy, tak aby podmioty urządzające gry na automatach przeznaczały co najmniej 3/4 przychodów na wygrane, a jednocześnie, dokonując zmian jej wysokości, nie stosowały systemu zachęt, wprowadzając w określonych warunkach wskaźnik w znacznej wysokości, żeby go następnie znacznie obniżyć.

W celu weryfikacji deklarowanych przez przedsiębiorcę zobowiązań podatkowych, w art. 23 ust. 1a wprowadzono obowiązek wyposażania automatów do gier w system trwałej rejestracji i zapamiętywania danych, który pozwala na ustalenie kwoty stanowiącej podstawę opodatkowania podatkiem od gier i nie wpływa na przebieg i rezultat gry.

W dodawanych do ustawy o grach hazardowych art. 23a – 23f określono zasady rejestrowania automatów i urządzeń do gier oraz wykonywania badań technicznych takich urządzeń. Automaty i urządzenia do gier, z wyjątkiem terminali w kolekturach gier liczbowych służących wyłącznie do urządzania gier liczbowych, będą mogły być eksploatowane przez podmioty posiadające koncesję lub zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie gier oraz wykonujące monopol państwa, po ich zarejestrowaniu przez naczelnika urzędu celnego. Rejestracja automatu lub urządzenia do gier, warunkująca dopuszczenie ich do eksploatacji, dokonywana będzie na okres 6 lat.

Naczelnik urzędu celnego, na koszt przedsiębiorcy urządzającego gry, rejestruje automat lub urządzenie do gier spełniające warunki określone w ustawie, na podstawie opinii upoważnionej jednostki badającej. Rejestracja zostanie cofnięta przed jej wygaśnięciem, jeżeli zarejestrowany automat lub urządzenie do gier nie będzie spełniać warunków technicznych. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że zarejestrowany automat lub urządzenie do gier nie spełnia wymaganych warunków, podmiot eksploatujący, na żądanie naczelnika urzędu skarbowego, podda je badaniu sprawdzającemu. Jeżeli badanie potwierdzi podejrzenia, jego koszty obciążą przedsiębiorcę prowadzącego gry.

Na podstawie art. 23f upoważnienia do badań technicznych automatów i urządzeń do gier udzielał będzie minister właściwy do spraw finansów publicznych jednostce badającej, która spełni określone w ustawie warunki.

W art. 1 w pkt 9 noweli zaproponowano, aby osoby nadzorujące i bezpośrednio prowadzące loterie fantowe o puli nagród nieprzekraczającej równowartości kwoty bazowej określonej w art. 70 ustawy o grach hazardowych, nie musiały uzyskiwać świadectwa zawodowego.

Stosownie do nowego brzmienia art. 88 ust. 4 ustawy o grach hazardowych, wydatki z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych będą przeznaczane także na finansowanie działań zmierzających do leczenia i zapobiegania uzależnieniom niestanowiącym uzależnień od substancji psychoaktywnych, innym niż uzależnienia od hazardu.

W noweli przewidziano także zmiany w ustawach: o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych, Prawo bankowe, o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, o świadczeniu usług drogą elektroniczną, Prawo telekomunikacyjne, a także o Służbie Celnej. Zmiany te są konsekwencją nowelizacji ustawy o grach hazardowych.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 90. posiedzeniu w dniu 15 kwietnia br. pochodziła z przedłożenia rządowego. Rada Ministrów poinformowała, że projekt został notyfikowany Komisji Europejskiej.

Projektem zajmowały się Komisja Finansów Publicznych oraz Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki.

W toku prac nad projektem w Sejmie podnoszono m.in. wątpliwości dotyczące zgodności z Konstytucją RP rozwiązania polegającego na umożliwieniu organizowania przez sieć Internet zakładów wzajemnych oraz wprowadzeniu zakazu względem pozostałych gier hazardowych.

Posłowie uchwalili ustawę przy 419 głosach za, 1 głosie przeciw i 3 wstrzymujących się.

III. Uwagi

- 1) W myśl art. 15a ust. 6 (art. 1 pkt 3 noweli), dane objęte rejestrem gości są przechowywane przez okres 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym dokonano rejestracji. W celu zapewnienia ustawie spójności i wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych wydaje się, że – tak jak ma to miejsce w przypadku danych przechowywanych przez podmiot organizujący w sieci Internet zakłady wzajemne (art. 15d ust. 7) – ustawodawca powinien przesądzić o usunięciu danych z archiwum po upływie terminu.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 3, w art. 15a w ust. 6 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

"Po upływie tego okresu podmiot zarządzający grę usuwa dane.";

- 2) Analogiczna do wyżej opisanej uwaga dotyczy także art. 15b ust. 3, dotyczącego obowiązku przechowywania sygnału audiowizyjnego przez przedsiębiorców prowadzących kasyna gry.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 3, w art. 15b w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

"Po upływie tego okresu podmiot prowadzący działalność w zakresie gier urządzanych w kasynie gry usuwa dane.";

- 3) Zgodnie z art. 17 ust. 1 (art. 1 pkt 4 noweli), podmiot zarządzający loterię pieniężną, loterię fantową, grę bingo pieniężne lub grę bingo fantowe jest obowiązany zabezpieczyć losy lub inne dowody udziału w takiej grze oraz kartony do gry bingo pieniężne lub gry bingo fantowe przed sfałszowaniem oraz przedwczesnym odczytaniem wyniku gry. Ust. 2 tego przepisu nakazując zarządzającym gry zgłaszać właściwemu naczelnikowi urzędu celnego zamiar zniszczenia losów, kartonów lub innych dowodów udziału w takiej grze, pomija podmiot organizujący grę bingo pieniężne. Jeżeli zabieg ten nie był zamierzony, art. 17 ust. 2 wymaga uzupełnienia.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 4, w art. 17 w ust. 2 wyrazy "loterię fantową i grę bingo fantowe" zastępuje się wyrazami "loterię fantową, grę bingo pieniężne lub grę bingo fantowe";

- 4) W art. 10 w ust. 3 nałożono na podmioty prowadzące działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, do czasu wygaśnięcia udzielonego zezwolenia,

obowiązek stosowania niektórych nowych regulacji prawnych, nie wskazując jednak terminu, do upływu którego powinny dostosować działalność do nowych rozwiązań.

Propozycja poprawki:

w art. 10 w ust. 3 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

"Do automatów eksploatowanych przez te podmioty w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, w zakresie ograniczenia określonego w art. 23 ust. 1b ustawy zmienianej w art. 1 oraz w zdaniu drugim niniejszego przepisu, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1."

III. Propozycje poprawek o charakterze doprecyzującym.

- 1) w art. 1 w pkt 3, w art. 15b w ust. 1 wyraz "zobowiązany" zastępuje się wyrazem "obowiązany";*
- 2) w art. 1 w pkt 3, w art. 15b w ust. 1 skreśla się wyraz "możliwość";*
- 3) w art. 1 w pkt 15 w lit. c, pkt 12a otrzymuje brzmienie|:*
"12a) w przypadku salonu gry bingo pieniężne – projekt systemu służącego rejestracji gości;"
- 4) w art. 7 w pkt 4, w art. 75d w ust. 1 po wyrazie "zapobiegania" dodaje się wyraz "popelnieniu";*
- 5) w art. 8 w ust. 1 we wstępie do wyliczenia "w zakresie gry bingo pieniężne" zastępuje się wyrazami "w salonach gry bingo pieniężne";*

Maciej Telec
Główny legislator